

1. KEIMENO

Ο καθένας μας φοβάται τη βία και ο καθένας μας κινδυνεύει να καταφύγει στη βία, για να αποφύγει το βιασμό από άλλους. Έχει διαπιστωθεί, πως η πιο καταστροφική πλάνη, που μπορούμε να πέσουμε εμείς οι άνθρωποι, είναι η πεποίθηση, πως μπορούμε να λύσουμε τα προβλήματα της ζωής μας ασκώντας εξουσία πάνω σε άλλους. Η πεποίθηση αυτή είναι σήμερα πολύ διαδεδομένη. Τα διάφορα έθνη, ομάδες εθνών, τελευταία μάλιστα και οι ήπειροι, προσπαθούν να συγκεντρώσουν τόση ισχύ και εξουσία, ώστε να μπορούν να επιβάλλουν στην υπόλοιπη ανθρωπότητα, στους «άλλους», τη δική τους θέληση. Για την πολιτική αυτή της ισχύος και της απειλής έχει συγκεντρωθεί σήμερα τόση ενέργεια και δύναμη, που ξεπερνά κάθε φαντασία. Οι **εφευρέσεις** για την παραγωγή και την εφαρμογή μέσων βίας είναι τόσο τερατώδεις, ώστε να μπορούν να **εξολοθρευτούν** μέσα σε λίγες μόνο στιγμές όλοι οι άνθρωποι, σχεδόν όλα τα ζώα και ένα μεγάλο μέρος των φυτών πάνω στη γη. Το ξέρουμε, αλλά δε θέλουμε να το παραδεχτούμε, επειδή δεν ξέρουμε πώς ν' αντιδράσουμε σ' αυτό.

Δε βοηθά όμως σε τίποτα να κάνουμε, πως τάχα δε μας αφορούν όλα αυτά, μια και δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα. Η μεγάλη βία, η βία που συμβολίζεται με την ατομική βόμβα, στηρίζεται στη μικρή βία, στις καθημερινές πράξεις βίας ανάμεσα σ' εμάς τους ανθρώπους, στην οικογένεια, στο τρόλει, στο αυτοκίνητο, στη δουλεία, στο σχολείο. Μπορούμε ν' αποκτήσουμε **επιρροή** πάνω στην εφαρμογή των υπερκαταστροφικών όπλων αποτινάζοντας τη λαθεμένη πίστη στη λυτρωτική δύναμη της βίας από μέσα μας, ο καθένας από μέσα του. Γι' αυτό ας **διαπιστώσουμε**, πρώτα πολύ καθαρά ότι:

Ο άνθρωπος απειλείται θανάσιμα από τον άνθρωπο. Ο άνθρωπος είναι ένας πιθανός δολοφόνος. Η ελπίδα του, πως με τη συγκέντρωση ισχύος θ' αποφύγει την καταστροφή του από τους άλλους, είναι μια λαθεμένη ελπίδα. Γιατί η ισχύς πραγματοποιείται μέσα στη βία και κάθε βία παράγει σ' ένα ακριβώς αντίστοιχο μέτρο την αντιβία. Αν είμαστε διατεθειμένοι να παραδεχτούμε και ν' αναγνωρίσουμε, πως δεν μπορούμε να λύσουμε κανένα ανθρώπινο πρόβλημα με τη βία, ούτε και τα δικά μας, θα πρέπει τότε ν' αρχίσουμε ν' αναζητούμε άλλους τρόπους για να κάνουμε δυνατή τη συμβίωση των ανθρώπων...

(...) Η **υποτιθέμενη** και η πραγματική απειλή συγχωνεύονται. Όπου αρχίζει να κυριαρχεί το πνεύμα της εχθρότητας, δεν αργεί να εμφανιστεί και η πραγματική και η

συγκεκριμένη εχθρότητα. Αυτό ισχύει και για τη συμβίωση των λαών το ίδιο όπως και για τη συμβίωση των ατόμων . Αυτό που πρέπει να υπερνικήσουμε είναι η εχθρότητα. Εχθρότητα είναι αυτό που μας κάνει να βλέπουμε στον άλλο τον επιτιθέμενο, τον κακό, που περιμένει μόνο τη στιγμή, που θα μας βρει τόσο απρόσεκτους και αδύναμους, ώστε να μην μπορούμε ν' αποκρούσουμε μια επίθεση.

(...)Η βία παράγει βία. Δυστυχώς εξακολουθούμε να έχουμε τη γνώμη, πως αυτός ο φυσικός νόμος παύει να ισχύει, όταν είμαστε εμείς αυτοί που εφαρμόζουμε τη βία. Προσωπικά όμως δεν ξέρω καμία περίπτωση, που η βία, την οποία προκάλεσε ένας άνθρωπος, να μην επιστρεψε στον ίδιο. Ένα πρώτο βήμα για να πετύχουμε κατά το δυνατόν ελεύθερες από επιθετικότητα σχέσεις με νέους ανθρώπους είναι να πιστέψουμε πως κανένα πρόβλημα στις σχέσεις των ανθρώπων δε λύνεται με την άσκηση βίας. Υπάρχουν περιπτώσεις, όπου είναι λογικότερο και καλύτερο να «καταπιούμε» μια επιθετική ενέργεια ενός υποτιθέμενου ή πραγματικού αντιπάλου, χωρίς ν' αντιδράσουμε αμέσως με μια αντίστοιχη επιθετική ενέργεια. Αυτό φυσικά πρέπει να 'χει τα όριά του. Οπωσδήποτε ο καθένας είναι υπεύθυνος για τον εαυτό του και πρέπει να εμποδίζει να γίνεται θύμα εσκεμμένων ή απερίσκεπτων επιθέσεων.

Rolf Grigat (46,97-102)

2. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

A. 1. Να παρουσιάσετε το περιεχόμενο του κειμένου με μία περίληψη 90-110 λέξεων.
(Μονάδες 25)

B. 1. Να αναπτύξετε σε 70-80 λέξεις το νόημα της παρακάτω άποψης του συγγραφέα: «κανένα πρόβλημα στις σχέσεις των ανθρώπων δε λύνεται με την άσκηση βίας».
(Μονάδες 10)

B. 2. α. Σε ποιο γραμματειακό είδος (επιφυλλίδα, άρθρο, δοκίμιο, μελέτη, χρονογράφημα) ανήκει το κείμενο;
(Μονάδες 5)

B. 2. β. Να βρείτε τη συλλογιστική πορεία και τα δομικά μέρη της πέμπτης παραγράφου του κειμένου.
(Μονάδες 5)

B. 3. α. Ποια είναι η ετυμολογική προέλευση των λέξεων: εφευρέσεις, διαπιστώσουμε, υποτιθέμενη.

(Μονάδες 6)

B. 3. β. Να γράψετε ένα συνώνυμο για καθεμιά από τις λέξεις του κειμένου: εξολοθρευτούν, επιρροή.

(Μονάδες 5)

B. 4. Τι θέλει να πετύχει ο συντάκτης του κειμένου με τη χρήση του α' πληθυντικού προσώπου στο παρακάτω απόσπασμα;

«Αυτό που πρέπει να υπερνικήσουμε είναι η εχθρότητα. Εχθρότητα είναι αυτό που μας κάνει να βλέπουμε στον άλλο τον επιτιθέμενο, τον κακό, που περιμένει μόνο τη στιγμή, που θα μας βρει τόσο απρόσεκτους και αδύναμους, ώστε να μην μπορούμε ν' αποκρούσουμε μια επίθεση».

(Μονάδες 4)

3. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Γ. Σε μία εκδήλωση που διοργανώνει το Λύκειό σας με αφορμή την πανελλήνια ημέρα κατά της βίας στο σχολείο εκφωνείτε ένα λόγο με θέμα: «Τα αίτια της σχολικής βίας και τρόποι αντιμετώπισης» (400-500 λέξεις).

(Μονάδες 40)

Σπυροπούλου Μαρία, Φιλολόγος